

Vaatteiden, tekstiilien ja kenkien huoltaminen

Helsinki

StadinAO

Vaatteet ja tekstiilit

- Mieti ensin mitä olet tekemässä eli onko haju, lika vai ryppyisyys?
- Poista aina ensin haju ja lika ennen kuin alat silittämään / höyryttämään
- Selvitä lian alkuperä eli mitä ainesosia tahra sisältää. Rasva ja väritahrat lähtevät kuumalla vedellä, mutta proteiinitahra tarraa tiukemmin kankaaseen, jos sitä kuumentaa.
- Aloita aina miedoimmilla tahranpoistoaineilla ja testaa esim. saumaan

Perusvälineistöä vaatteille ja tekstiileille (pikaehostus):

- Vaateharjoja (esim. yleisharja tai hellävaraisempi sekä jäykempi harja, samettiharja, tarrarulla)
- Nypynpoistaja
- Villakampa
- Sumutepullo (vesi tai hajuun etikka + vesi seos)
- Vanhaa lakanaa tai "vaippaharso" (lianpoisto ja prässäys höyrytys silitysraudalla)
- Höyryttäjä (Steamer)

Muita vaate pika-apuja

- Miniompelusetti (tai muu omakokoelma neulaa ja muutamaa eripaksuista ja -väristä lankaa)
- Liimakangaspalasia
- Liimaharsoa
- Lankasakset

Pikatahnanpoistoon

- Kosteuspyyhkeet "baby wipes"
- Vaalea säämiska tai muu nihkeä, karhea kangasliina esim. frotee
- Pehmeinen kynsiharja
- Marseille saippua
- Sappisaippua
- Tiskiaine (ei vihreää vaalealle)
- Kivennäisvesi (viini)
- Hiuslakka (kuulakärkikynä)

Pyri poistamaan ensin tahraa nurjalta puolelta, päältä puhdistettaessa tahra voi painua syvemmälle. Mutta käsittele tahraa molemmin puolin tottakai!

Vanhoja tahroja kannattaa liottaa reilusti.

Ruokasoodasta ja kainaloista

Ruokasoodasta on apu moneen

- Kastele vaatteen kainalokohta kosteaksi. Hiero pinttyneeseen kohtaan ruokasoodaa, anna kuivua. Rapistele kuivat ruokasoodat roskeen, pese vaate pesuohjeen mukaan.
- Tahrastick: Kostuta pinttynyt kohta, hankaa tahrastickillä. Huuhtele ja toista kunnes pinttymä on lähtenyt.



Ruokasooda voi ärsyttää ihoa, käytä hanskoja.

Vinkki: Vahvempaa siivoussoodaa saat kun laitat ruokasoodaa uunipellille ja uuniin noin 200 astetta ja anna paistua noin tunti.

<https://helecleaner.com/kotitekoinen-pyykkipulveri/>

Vetyperoksidista

Kirkasta likaiset valkoiset paidat

Jos valkoiset paitasi eivät ole enää yhtä valkoisia kuin ne joskus olivat, tai jos niihin on jäänyt rumat tahrat kainaloihin, saat kirkastettua ja puhdistettua paidat vetyperoksidin avulla. Tee liuos, johon laitat kaksi osaa laimennettua vetyperoksidia ja yksi osa käsiastianpesuainetta. Liota likaista paitaa liuoksessa tunnin ajan ennen paidan pesemistä.

Poista veritahrat

Vetyperoksidi poistaa hankalat veritahrat hellävaraisesti vaatteista tai kodin tekstiileistä. Kaada laimennettua vetyperoksidia tahralle, anna sen vaikuttaa hetken, ja pese vaate lopuksi.

Jos puhdistamasi vaate on kirkkaan värinen tai herkkää materiaalia, vetyperoksidin vaikutusta kankaaseen kannattaa testata ennen tahrojen poistoa.

Vetyperoksia (pienessä ruskeassa lasipullossa saa joistain apteekeista. Toisaalta kloriitti ajaa saman asian.)

Nahkakengät ja -laukut

Kengissä:

- Hajuun auttaa ruokasooda, jota voi sirotella kenkään reilusti ja sulkea kengät muovipussiin ja ravistaa. Kengät saavat olla ruokasoodassa muutaman päivän. Harjaa sooda pois.
- Irrota mahdolliset nauhat ja nyörit ja pese ne
 - Rätti / liina lian poistamiseen (likaiset pohjat putsataan ensin)
 - Kenkäharja (mahdollisesti erillinen pohjiin)
 - Kenkien pesuaine; mokkaan oma pesu vaahto
 - Rasvaa / geeliä (värillinen tai väritön)
 - Nukkaamattomia liinoja kiillottamiseen
 - Suojasuihke
 - Paikkamaali

Laukut

- Säilytyksessä huomioi kuivuus, kuumuus, auringonvalo ja laukun muodon säilyminen
- Tarvittaessa laukkuun täytettä
- Suojapussi
- Säilytys mieluiten viileässä kuin kuuman patterin vieressä
- Laukun säännöllinen tyhjennys ja sisäpuhdistus (imurointi tai harjaus)
- Pyyhi pintaa (pesu tarvittaessa)
- Nahkaosien huolto
- Metalliosien kiillotus
- Tikkien korjaus, jos lähtenyt purkaantumaaan
- Paikkamaalaus tarvittaessa

Vinkkejä ja linkkejä:

- Martat
- <https://www.martat.fi/kodinhoito/tahranpoisto/>
- <https://www.martat.fi/kodinhoito/tahranpoisto/tekstiilit/>

- Arkivé atelier
- <https://arkiveatelier.com/>

- Clevercare
- <https://clevercare.info/fi/>

- Taito
- <https://www.taito.fi/ajankohtaista/kasityoblogi/ekologinen-vaatehuolto-videosarja/>

- <https://helecleaner.com/nain-poistat-tahrat-luontoystavallisesti-14-vinkkia/>

- <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/vetyperoksidi-avuksi-kodinhoitoon-lue-10-napparaa-kayttotapaa/3487464>

Helsinki

Jos ei mikään muu auta tai vesi jättää renkaan kankaalle, niin näistä voi vielä saada apua:

Puhdistettu bensiiniä ja puhdistettua alkoholia A-BENSIINI ja A-ISOPROPYYLIALKOHOLI (harvoissa apteekkeissä enää myytävänä). Eli mitä vahvempi rasva/öljy - sitä vahvempaa ainetta poistoon. Huomioi kuitenkin kankaan laatu eli ohjeet kankaalle!
Oksaalihappo (Sampo-jauho, Puuilo) ruosteeseen. Lakkabensiini eli mineraalitärpätti polkupyörärasvaan..

Minne viedä, jos oma apu ei riitä...

- Suutarit (laukut, kengät ja nahkavaatteet, mutta myös muut haastavat paksut tikkaukset)
- Pesula (hyvä perinteikäs, jossa tietoa ja taitoa... Helsingissä Pyykkipoika)

Lähteitä:

- Martat nettisivut ja tahralista
- Arkivé Atelier: Huolla –kirja
- Valmistajien ohjeet

Helsinki

StadinAO